

- Pitäisi ja pitäisi...

Verot nousevat, palvelut vähenevät ja poliitikot selittelevät iltauutisissa. Suomen kansalaisista on tullut verovarojen tuhlauksen ja poliitikkojen tekemien virheiden maksumiehiä niin Suomessa kuin Euroopassa. Miksi suostumme tähän, vaikka olisi mahdollista luoda yhteiskunta, jossa ei ole poliitikkoja tuhlaamassa verovaroja? Miksi suostumme lähes “orjan” asemaan? Miksi olemme päätyneet tähän jatkuvan kiireen, kvartaalitalouden ja kulutushysterian tilaan? Miksi olemme pilanneet elämämme?

Oma ahneutemme ja itsekkyytemme ovat sen aiheuttaneet. Haluamme kaikki uudet pelit ja vehkeet ja vaadimme, että valtiovalta pitää meistä huolta. Emme välitä enää muusta kuin rahasta, eduista ja materiasta. Arvomaailmamme on mennyt sekaisin. Kaikkein hulluinta tässä on se, että me kansalaiset itse äänestämme vuodesta toiseen samat tyhjää lupaavat poliitikot valtaan. Näin hölmöyden kierre jatkuu.

Pitää, pitäisi ja olisi pitänyt...

Me kaikki tiedämme, ettei maapallo ole kestävä kehityksen tiellä. Mutta kenelläkään ei ole ollut selkeää ja toteutettavissa olevaa vastausta maailman ongelmiin. On valtava määrä hyvää tarkoittavia ihmisiä, organisaatioita ja yhdistyksiä, jotka haluavat parantaa maailmaa. **Mutta niillä kaikilla on sama lähestymistapa maapalloa uhkaaviin ongelmiin: *pitää, pitäisi ja olisi pitänyt* tehdä sitä ja tätä.**

Meidän pitäisi lopettaa luonnon saastuttaminen, yritysten pitäisi huolehtia työntekijöistään paremmin, poliitikkojen ei pitäisi harjoittaa puoluepolitiikkaa, meidän ei olisi pitänyt liittyä EU:hun, valtiovallan pitäisi auttaa ihmisiä enemmän, meidän pitäisi lopettaa järjetön kilpailu, pankkien pitäisi lopettaa riistokapitalismi, rikollisuus pitäisi saada loppumaan ja lasten pitäisi lopettaa roskaruuan syöminen. *Pitäisi, pitäisi, pitäisi...* Asiat eivät tule koskaan muuttumaan paremmiksi *pitäisi*-systeemillä.

Ongelma *pitäisi*-parannusehdotusten kanssa on se, että ne ovat pelkkää valitusta ilman selkeää ja toimivaa ratkaisua ongelmiin. Monet henkilöt ja tahot, jotka valittavat, olettavat, että poliitikkojen, ison rahan, pankkien, yritysten ja valtion johdon pitäisi jotenkin taianomaisesti muuttaa tapansa. Onko mahdollista, että nyky-Suomessa puolueet alkavat puhalttaa yhteen hiileen ja asettavat kansalaisten edun kaiken muun edelle? Onko mahdollista, että pankkiirit lopettavat isojen bonusten jakamisen itselleen? Onko mahdollista, että Venäjän johdon arvomaailma muuttuu terveeksi? Onko mahdollista, että Yhdysvalloissa puolueet lopettavat riitelyn? Onko mahdollista, että poliittinen korruptio loppuu? Ei ole!

Kaikkien näiden asioiden pitäisi muuttua, mutta ne eivät voi muuttua, koska ahneet henkilöt, korruptoituneet poliitikot, riistokapitalistit, poliittiset puolueet, valtiot ja pankit eivät tule oma-aloitteisesti muuttamaan tapojaan.

-Yhteiskunnan parantaminen

Monilla hyvää tarkoittavilla ihmisillä ja järjestöillä on paljon hyviä ideoita siitä, miten yhteiskuntaa voisi parantaa. Suurin ongelma on kuitenkin se, että ideat ovat useimmiten irrallisia ja siten vaikeasti toteutettavia. Yksi haluaa muutosta luonnonsuojeluun, toinen maatalouteen. Joku haluaa muuttaa lakeja tai terveydenhuoltoa. Käytännön tasollakin olisi erittäin vaikeaa korjata yksittäisiä ongelmia, joita eri ryhmät haluavat muuttaa omiin tavoitteisiinsa sopiviksi. Valtiovalta ei myöskään halua tarttua ulkopuolisten korjausehdotuksiin, koska sen oletusasetus on, että muutokset ja korjaukset tulevat yleensä sen sisältä. Asiat myös tapaavat vain pahentua, jos niitä ei korjata kokonaisvaltaisesti.

UAD-mallissa uusille ideoille ja muutosehdotuksille on oma virasto, jossa niitä pohditaan tarkkaan jokaiselta kantilta. **Yhteiskunta on niin monimuotoinen, että pientenkin muutosten vaikutukset eri osa-alueisiin pitää arvioida huolella. Aina kun korjaamme yhden ongelman, luomme muutaman uuden ongelman.** Siksi muutosten toteuttaminen pitää keskittää yhteen virastoon. Jos jokin uusi idea toteutetaan, sen ehdottaneet tahot pääsevät seuraamaan ja kommentoimaan valtion työskentelyä kyseisessä asiassa.

UAD-yhteiskuntamallissa koulutuksella on keskeinen asema. Luomme uuden koulutusohjelman, jossa kansalle opetetaan terve arvomaailma. Kun kansalaiset oppivat kunnioittamaan vanhoja, maanläheisiä arvoja, he alkavat paheksua ahneutta, riistoa ja kulutushysteriaa. Tästä lähtee uuden, paremman yhteiskunnan kehittyminen.

-Paheksunnassa on kansan voima

Kotimainen esimerkki paheksunnan voimasta näkyy suhtautumisessamme julkiseen humaltumiseen. Parikymmentä vuotta sitten humalassa toikkarointi ei häirinnyt juuri ketään, mutta nyt sitä paheksutaan. Samoin julkinen tupakointi ja lasten fyysinen kurittaminen ovat vähentyneet osittain asenteiden ja arvojen muututtua ja osittain siksi, että niitä paheksutaan. Jos kansalaiset paheksuvat äänekkäästi esimerkiksi ahneutta, riistokapitalismia tai puoluepolitiikkaa, se vaikuttaa päättäjiin. Sama toimii pankkien, kauppojen ja yritysten kohdalla. Kun kansan arvomaailma muuttuu koulutuksen kautta, se ei enää hyväksy yritysmaailman ahneutta.

Yleinen paheksunta toimii myös valtion tasolla. Valtiovierailujen yhteydessä maiden johtajat ottavat usein puheeksi ihmisoikeusrikkomukset, luonnonsuojelun ja muita epäkohtia. Julkisella nuhtelulla ja paheksunnalla osoitetaan, ettei rikkomuksia hyväksytä. Tällainen arvostelu on noloa ja kiusallista maan johdolle, ja siksi se tuottaa ajan mittaan tulosta.

Kansa voi vaikuttaa yhteiskuntaan parhaiten omalla asenteellaan: sillä, ketä äänestää, paheksunnalla ja etenkin lompakollaan. Jos jokin kauppa tai tehdas kohtelee työntekijöitään huonosti tai myy vaarallisia tai huonoja tuotteita ylihintaan, ihmiset voivat boikotoida kyseistä yritystä. Sosiaalisen median kautta on nykyisin helppo sopia, että kukaan ei osta kyseisen yrityksen tai kaupan tuotteita, ennen kuin asia korjataan. Tällaisella toiminnalla saadaan aikaan välitön muutos.

Tällä hetkellä Ukrainan kriisin vuoksi voi välttää ostamasta venäläisiä tuotteita. Niitä ei tosin kaupoissa paljoa ole, mutta esimerkiksi kaviaari, vodka ja matkailu ovat keinoja, joilla suomalaiset voivat ilmaista mielipiteensä. Kansalaisten on otettava suurempi vastuu myös tällaisissa asioissa.

Aivan kuten nykytilanteeseen joutuminen on vienyt pitkän ajan, myös koko yhteiskunnan tervehtyminen vie aikaa. Kun ahneus, riisto, pakkokasvu, rahanhimo ja vallanhimo muutetaan paheksuttaviksi asioiksi, luomme perustan uudentlaiselle yhteiskunnalle.

Ainoa keino saada aikaan pysyvä muutos on luoda uusi hallintojärjestelmä, jossa riitelevät poliitikot, lobbarit ja iso raha eivät ole häiritsemässä päätöksentekoa. **Uusi Arvopohjainen Demokratia** on vastaus. Vain poistamalla hallitsemista häiritsevät tekijät voimme edes toivoa, että saamme aikaiseksi järkeviä päätöksiä.

www.uad-malli.org

**Tämä on päivittäinen muistutus siitä, ettet taistele ihmisiä vastaan.
Taistelet ideologiaa vastaan.**